

קבלה התורה מתוך האש

শמות פרק יט

- (טו) וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְׁלִישִׁי בְּהִתְהָנֵן כְּבָקָר וְנִיחְיֶה קָלָת וּבְרָקִים וְעַנוּ כָּבֵד עַל כְּבָקָר וְכָל שְׁפֵר חֲזָק מַאֲד וַיַּחֲרֹד כָּל הָעָם אֲשֶׁר בְּמִקְדָּשָׁה:
- (יז) וַיַּוֹּצֵא מֵשָׁה אֶת הָעָם לְקַרְאַת הָאֱלֹהִים מִן הַמִּקְדָּשָׁה וַיַּחֲזַבּוּ בְּמִתְחִית הַקָּרָבָה:
- (יח) וְהַר סִינִי עַשְׂנָן כָּלּוּ מִפְנֵי אֲשֶׁר נִירְד עַליוּ יַקְנַע בְּאָשׁ וַיַּעַל עַשְׂנָנוּ כָּעַשְׂנָן הַכְּבָשָׁן וַיַּחֲרֹד כָּל כְּבָקָר מַאֲד:
- (יט) וַיְהִי קֹול הַשְּׁפֵר הַזָּהָב וְחֲזָק מַאֲד מֵשָׁה יָדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנוּ בְּקֹול:

דברים פרק ז

- (יא) וַיַּקְרְבוּ וְמַעֲמְדוּ מִמֶּתֶךְ כְּבָקָר וְכָבָר בְּעַר בְּאָשׁ עַד לְבַב הַשְּׁמִים חָשָׁךְ עַנוּ וְעַרְפָּל:
- (יב) וַיַּדְבֵּר יַקְנַע אֶלְיכֶם מִתְזָהָב הָאָשׁ קֹול דְּבָרִים אֲפָם שְׁמֻעִים וְתָמוֹנָה אַيִּכְמָר רָאִים זָלְמִי קֹול:
- (יג) וַיַּגְעַד לְכֶם אֶת בְּרִיתְךָ אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם לְעַשְׂוֹת עַשְׂרַת הַקְרָבִים וַיַּכְתְּבַט עַל שְׁנִי לְחוֹת אַבְנִים:
- (יד) וְאַתֶּי צִוָּה יַקְנַע בְּעַת הַהָא לְלִפְנֵי אֶתְכֶם חֲקִים וּמִשְׁפָטִים לְעַשְׂתֶּכֶם אֲפָם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֲפָם עֲקָרִים שָׁמָה לְרַשְׁתָה:

מדרש תנומא (ורשה) פרשת יתרו סימן טז

את מוצא כשנתן הקדוש ברוך הוא את התורה הכל היה של אש שנאמר (דברים לג) מימינו אש דת למו, א"ר"ל התורה של אש כתבה של אש חייתה של אש שנאמר מימינו אש דת למו והסרטור געשה פיו של אש שנאמר (שםות לד) ויראו מגש אליו, והמלאים שירדו עמו של אש שנאמר (תהלים כד) עושה מלאכיו רוחות וגוו, וההר בווער באש, וננהמן מן האש אוכלה אש שנאמר (דברים ד) כי ה' אלהיך אש ואכלת על הארץ הראך את אשו הגדולה, ואף הדבר יצא מתוך האש כיון שראו הלוויים וכל אותן אשות אמר להם הקדוש ברוך הוא לא תהיו סבורין שהן רשויות הרבה לכך פתח באנכי לא יהיה לך וגוו,

ספרדי דברים פרשת זוזת הברכה פיסקא שמג

דבר אחר מסיני בא כשנגלת הקדוש ברוך היא ליתן את התורה הרועיש כל העולם על יושביו שנאמר +תהילים כת ג+ קול ה' על המים ואומר קול ה' בכח אותה שעה נתבקצו כל האומות אצלם בלעם אמרו לו כבודים אנו הקדוש ברוך הוא מהריב את העולם במים אמר להם +בראשית ט טו+ לא יהיה עוד המים למבול אמרו לו מה הקול הזה אמר להם +תהילים כת יא+ ה' עוז לעמו יתן ואני עוז אלא תורה שנאמר +איוב יב טז+ עמו עוז ותושיה אמרו לו אם כן +תהילים כת יא+ ה' יברך את עמו בשלום.

ספר באර הגולה בארא הרביעי פרק טז

במדרש בראשית הרבה (ג, ז), "יהי ערָב אֵין כתיב כאן, רק (בראשית א, ה) "וַיְהִי עַרְבָּ", מלמד שהיה בורה עלמות ומחבירין, עד שברא את אלו. אמר, דין הנין לי, יתahan לא הנין לי. אמר רבינו פנחס טעמי דרבנן (בראשית א, לא) "וַיַּרְא אֱלֹקִים אֶת כָל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהַנָּהָרָא אֶת אֶלְוֹן, דֵין הַנִּנִּין לִי, יתahan לא הַנִּנִּין לִי, עד כאן. והמדרש הזה הוא לקצת בני אדם בתכלית הרחקה, שייהיה בורה ורואה לעולם שאין טוב טוב מואוד", דין הנין לי, יתahan לא הַנִּנִּין לִי, עד כאן. והמדרש הזה אמר להם +תהילים כת יא+ ה' עוז לעמו יתן ואני עוז אלא תורה שנאמר +איוב יב טז+ עמו עוז ומחריב אותו ויברא אחר, אף לאומן בשור ודם אין ראי דבר כזה, כל שכן בבורא עולם, אשר לא יעוף ולא יגע, ואני בן אדם ויתנהם, איך אפשר ומהריב אותו ויברא אחר, והוא בנין לא ירד לפנימית המאמר הזה, ולא עמדו בסודו..... וזה כי מתחלה ברא הנבראים, ובשעה שנבראו ולא היה בעולם לומר כזו. אבל בני אדם לא ירד לפנימית המאמר הזה, והם היו מתחלה ברא הנבראים, וזה עיקר המציאותות, ואמר דין ה'נני מזיאות אחר, היו אותן הנבראים עיקר הבריאות, ושם המציאותות עליהם. עד שברא השם יתרברך את האדם, שהוא עיקר המציאותות, ואמר דין ה'נני מזיאות אחר, היו אותן הנבראים עיקר הבריאות, ושם המציאותות עליהם. עד שברא השם יתרברך באדם, שהוא עיקר המציאותות, ואמר דין ה'נני מזיאות אחר, היו נחרבו שאר הנמצאים, כאשר בחר השם יתרברך באדם, שהוא עיקר המציאותות, כלומר שאון שם מציאות נופל עליהם. לי, יתahan לא הַנִּנִּין לִי, ובזה נחרבו שאר הנמצאים, וזה עיקר המציאותות עליהם. עד שברא השם יתרברך באדם, שהוא עיקר המציאותות, ואמר דין ה'נני מזיאות אחר, והוא נבחרים האומות, ושוב לא יחשבו מציאות כלל, וזהו שאמרו שהיה בונה עלמות ומחבירין. ודבר זה רמזו יתרברך. וכאשר היו ישראל, לא היו נבחרים האומות, ושוב לא יחשבו מציאות כלל, וזהו שאמרו שהיה בונה עלמות ומחבירין. וכאשר זה, כי חכמים במקומות הרבה, אמרו בפרק רבינו עקיבא (שבת פט ב), אמר רבנן, הר חורב שמנו, שמנו ירד חורבן לאומות העולם. וביאור זה, כי כאשר בחר בישראל, שוב נחרבו שאר אומות, שנאמר (ירמיה ג, יב) "אחרית גוים מדבר ציה וגו'", שאינם נחשים לדבר. וזה תמציא מבואר, כי קודם שעמדו ישראל, היו נביים אומות, כמו בלעם, אליפז, וצופר הנערתי, וכיוצא בהם. וכאשר עמדו ישראל, לא היו נביים אומות, והדוברים האלהו מbowrim, וזה נקרא שנחרבו האומות. וכן מתחלה היו הארץות כולם מוכנים לדבר הקדוש, וכיון שנטקדש ארץ ישראל נפללו כל הארץות מן הדבר. והרי כל הדברים האלהו שהיה בורה אותם ומחבירין.

אמר רבי יהושע בן לוי בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזות ואומרת אויה להם לבריות מעלבונה של תורה שככל מי שאינו עסוק בתורה נקרא נזוף שנאמר נום זהב באף חזרה אישת יפה וסרת טעם ואומר והלוחות מעשה אליהם המה והמכתב מכתב אליהם הוא חרות על הלוחות אל תקרא חרות אלא חירות שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה וכל מי שעוסק בתורה תמיד הרוי וזה מתעללה שנאמר +במדבר כ"א יט+ וממתנה נחליאל ומנהליאל במות:

ספרדי דברים פרשת זוזת הברכה פיסקא שםג

מיימינו אש דת למו, מגיד שדברי תורה משולמים באש מה אש נתנה מן השםךך דברי תורה נתנו מן השםשנאמר +שםות כ' יט+ אתם ראייתם כי מן השםם דברת עמכם מה אש חיים לעולם כך דברי תורה חיים לעולם מה אש קרוב לה אדם נכווה צונן כך דברי תורה כל זמן שאדם عمل בהם חיים הם לו פרש מהם מימותם אותו מה אש משתמשים בה בעולם הזה ולעולם הבא כך דברי תורה משתמשים בהם בעולם הזה כל המשמש בה עושה גופו רושם כך דברי תורה כל המשמש בהם עושה גופו רושם מה אש עמלים בה ניכרים בין הבירות וועלם הבא מה אש כל המשמש בה עושה גופו רושם כך דברי תורה כל המשמש בהם עמה אין אדם יכול לעמוד בה סליק פיסקא כך תלמידי חכמים ניכרים בהלוכם ובבדורם ובעתפיהם בשוק. אש דת למו, אלולא דת שנתנה עמה אין אדם יכול לעמוד בה סליק פיסקא

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת חגיגה פרק ב הלכה א

היה המעשה אביה אבא מגולי ירושלים היה ביום שבא למוהלני קרא לכל גdots ירושלים והושיבן בבית אחד ולדרבי אליעזר ולר' יהושע בבית אחד מן דאכלון ושתוון שרונו מטפחין ומרקד(ק)ין א"ר ליעזר לר' יהושע עד דאיןון עסיקין בדייהון נעסוק אנן בדיין וישבו ונעטסקו בדברי תורה מן התורה לבבאים ומן הנביאים לכתובים וירזה אש מן השםם והקיפה אותן אמר להן אביה רבותי מה באתם לשروف את ביתך עלי אמרו לו חס ושלום אלא יושבון הינו וחזרין בדברי תורה לנביאים ומן הנביאים לכתובים והוא הדברים שמייחם כנתינתן מסני והיתה האש מלחכת אותן כל היכתן מסני ויעיר נתינתן מסני לא ניתנו אלא באש

תלמוד בבלי מסכת סוכה דף כח עמוד א

תנו רבנן: שמוננים תלמידים היו לו להל הזקן, שלשים מהם ראוים שתשרה עליהם שכינה כמשה רבינו, ושלשים מהן ראוים שתעמדו להם חמלה כיהושע בן נון, עשרים בינוינו. גדול שבכולן - יונתן בן עוזיאל, קטן שבכולן - רבנן יוחנן בן זכאי. אמרו עליו על רבנן יוחנן בן זכאי שלא הניח מקרא ומשנה, תלמוד, הלכות וגdotot, דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים, קלים וחמורים וגזרות שוות, תקופות וגימטריאות, שיחת מלאכי השרת ושיחת שדים ושיחת דקלים, משלות כובסין, משלות שעולים, דבר גדול ודבר קטן. דבר גדול - מעשה מרכבה, דבר קטן - דבר דברי ורבא.קיימים מה שנאמר להנחלת האבי יש ואצורתיהם אמלה. וכי מאחר שקטן שבכולן כך, גדול שבכולן - על אחת כמה וכמה. אמרו עליו על יונתן בן עוזיאל, בשעה שישוב וועסוק בתורה - כל עוף שפורח עליו מיד נשרת.

תוספות מסכת סוכה דף כח עמוד א

כל עוף שפורח עליו מיד נשרת - שהדברים שמחים כנתינתה תורה באש וכענין זה מצינו במדרש בעובדא דרבי אליעזר ורבי יהושע שהיו מסווגים בסעודה ולהיטה האש סביבם.

ספר מסילת ישרים פרק כ

מה שצעריך לבאר עתה הוא משקל החסידות הזה, והוא ענין עקרני מאד מאד, ותדע באמת שזו המלאכה הקשה שבחסידות כי דקוטו רב ויש ליצר בדבר הזה כניסה גדולה, על כן נמצאת סכנתו עצמה כי הרבה דברים טובים יכול היצר לרוחך כאלו הם רעים, והרבה חטאיהם לקרב כאלו הנחת מצות גדולות, ובאמת שלא יוכל איש להצליח במשקל הזה אלא ב' דברים: א. שייהה לו ישר שבלבבותו שלא תהיה פניהם אלא לעשות הנחת רוח לפני יתרוך, ולא ולות זה הכל. ב. ושיהיה מעין על מעשיין עין גדול וישתדל לתקנם על פי התכליות הזה. ג. ואחר כל זאת יהיה משליך יהבו על ה', שאז יאמר בו (תהלים פ"ד) אשרי אדם עוז לו בר וגוי לא ימנע טוב להולכים בתמים.

אמנם אם אחד מן התנאים האלה יחסר לו לא יגיע אל השלימות, וקרוב הוא ליכשל וליפול דהינו או אם הכוונה לא תהיה מובהרת זוכה, או אם יתרשל מן העיון במה שיוכל לעיין, או אם אחר כל זה לא יתלה בטחונו בקומו, קשה לו שלא ייפול. אך אם שלשות ישמר כראוי, תמיינות המחשבה, עיון, ובטחון, אז ילק בטח באמת ולא יאונה לו כל רע. הוא הדבר שאמרה חנה בנבואה (שמואל א' ב'): "רגלי חסידי יישמר", ודוד כמו כן אמר (תהלים ל"ז): "ולא יעזוב את חסידי לעולם נשמרו".